Memorial Sloan Kettering Cancer Center

EDUKACJA PACJENTÓW I OPIEKUNÓW

Informacje o transfuzji krwi

Niniejsza informacja wyjaśnia, czego można spodziewać się przed transfuzją krwi, w jej trakcie oraz po transfuzji. Transfuzja krwi to zabieg, który polega na wprowadzaniu krwi lub komórek krwi do organizmu. Transfuzja krwi może być niezbędna w przypadku, gdy choroba nowotworowa lub jej terapia niekorzystnie wpływa na krew.

Niektórzy pacjenci mogą odmówić wykonania transfuzji krwi z powodów religijnych lub innych. Pacjent zawsze ma prawo do odmowy leczenia. Lekarz zaleca transfuzję krwi tylko wtedy, gdy uzna, że jest to konieczne. Podczas niektórych typów operacji może dojść do utraty dużej ilości krwi. Jeżeli krew nie zostanie zastąpiona, pacjent może umrzeć.

Informacje o krwi

Krew składa się z osocza, krwinek czerwonych, płytek oraz krwinek białych.

- **Osocze** to płynna część krwi. Utrzymuje ono krwinki. Jeżeli krew nie ma odpowiedniej krzepliwości, konieczna

może być transfuzja osocza.

- **Krwinki czerwone** przenoszą tlen do wszystkich części organizmu. Transfuzja krwinek czerwonych może być potrzebna w przypadku niskiej liczby krwinek czerwonych we krwi (anemii). Taki zabieg może poprawić samopoczucie pacjenta.
- **Płytki krwi** wspomagają tworzenie skrzepów i zatrzymują krwawienie. Transfuzja płytek krwi może być potrzebna w przypadku niskiej liczby płytek krwi (małopłytkowości). Może to pomóc w powstrzymaniu krwawienia lub zapobiec nadmiernemu krwawieniu podczas zabiegu lub operacji.
- **Krwinki białe** zwalczają infekcje. Transfuzje krwinek białych są wykonywane rzadko i wyłącznie w określonych sytuacjach.

Informacje o oddawanej krwi

Obecnie substytuty krwi nie są dostępne. Krew lub krwinki otrzymywane podczas transfuzji zazwyczaj są oddawane przez inną osobę.

Czasami można oddać własną krew, która następnie jest przechowywana i wykorzystywana w razie potrzeby. Taki zabieg jest nazywany transfuzją autologiczną. Więcej informacji można znaleźć w artykule *Being Your Own Blood*

Donor (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/being-your-own-blood-donor).

Po oddaniu krwi jest ona badana w celu określenia grupy krwi. Krew jest również badana pod kątem następujących elementów:

- Syfilis
- Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C
- Wirus HIV
- Wirus powiązany z bardzo rzadką formą białaczki
- Wirus Zachodniego Nilu
- *Trypanosoma cruzi* (pasożyt wywołujący chorobę Chagasa)
- Wirus Zika
- Bakterie (tylko płytki)

Jeżeli badania wykażą obecność któregokolwiek z tych elementów, krew podlega utylizacji.

Oddawanie krwi ze wskazaniem na konkretnego pacjenta

Oddawanie krwi ze wskazaniem występuje wtedy, gdy krew lub krwinki są oddawane dla konkretnego pacjenta. Krew lub krwinki oddawane w taki sposób również są badane w sposób wskazany powyżej. W przypadku pozytywnego wyniku badań pod kątem elementów

wskazanych powyżej poinformujemy o nich dawcę z zachowaniem poufności.

Krwinki czerwone oddane ze wskazaniem na konkretnego pacjenta są przechowywane przez 25 dni. Płytki krwi oddane ze wskazaniem na konkretnego pacjenta są przechowywane przez 4 dni. Po tym okresie oddana krew lub krwinki mogą być przekazane innemu pacjentowi. Krew lub krwinki zostaną przekazane innej osobie również wtedy, gdy grupa krwi dawcy jest niezgodna z grupą krwi pacjenta.

Przed transfuzją krwi

Przed transfuzją przeprowadzimy badanie w celu oznaczenia grupy krwi pacjenta. Przeprowadzenie badania w banku krwi może zająć od 2 do 4 godzin. W przypadku nieoczekiwanych wyników może to potrwać dłużej. Lekarz wykorzysta wyniki oznaczenia grupy krwi do upewnienia się, że krew lub krwinki, które pacjent otrzymuje podczas transfuzji, są dla niego bezpieczne.

Lekarz wyjaśni również pacjentowi zagrożenia związane z transfuzją krwi. Istnieje niewielkie prawdopodobieństwo wystąpienia reakcji alergicznej w trakcie lub po transfuzji. Najczęściej występujące reakcje to gorączka 38°C (100,4°F), dreszcze lub pokrzywka. Można łagodzić je lekami. Reakcje związane z transfuzją rzadko są reakcjami

zagrażającymi życiu.

W trakcie transfuzji krwi

Gdy wszystko będzie gotowe, pielęgniarka uzyska dostęp do jednej z żył pacjenta.

- Jeżeli pacjent ma cewnik centralny (CVC), taki jak cewnik tunelizowany w klatce piersiowej lub cewnik centralny wprowadzany obwodowo (PICC), pielęgniarka prawdopodobnie użyje go do przeprowadzenia transfuzji.
- Jeżeli pacjent ma wszczepiany port (czasami określany jako mediport), pielęgniarka użyje go do przeprowadzenia transfuzji. Będzie to takie samo wkłucie jak przy chemioterapii.
- Jeżeli pacjent nie ma wszczepionego portu lub cewnika centralnego, pielęgniarka wprowadzi kaniulę dożylną do jednej z żył pacjenta.

Po uzyskaniu dostępu do żyły pielęgniarka rozpocznie transfuzję. Transfuzja nie jest bolesna.

Transfuzja jednej jednostki krwinek czerwonych zwykle trwa od 90 minut do 4 godzin. Transfuzja jednej jednostki płytek krwi zwykle trwa około 30 do 90 minut. Pielęgniarka będzie ściśle monitorować pacjenta przez cały zabieg transfuzji.

Po transfuzji krwi

Jeżeli pacjent miał wykonaną transfuzję przez żyłę w ramieniu, mogą wystąpić sińce lub podrażnienie w obszarze wkłucia igły.

Transfuzje krwi mogą powodować reakcje alergiczne przez 2 dni po transfuzji. Należy zwrócić się po pomoc do lekarza w przypadku wystąpienia poniższych reakcji.

Kiedy należy zwrócić się po pomoc do lekarza?

W następujących przypadkach należy skontaktować się z lekarzem:

- Gorączka co najmniej 38°C (100,4°F)
- Dreszcze
- Zaczerwienienie i ciepło na twarzy
- Pokrzywka ,wysypka lub swędzenie
- Wyraźne sińce lub podrażnienia w miejscu wkłucia wenflonów
- Problemy z oddychaniem lub duszności
- Ból w dolnej części pleców
- Nudności (uczucie potrzeby zwymiotowania) lub wymioty
- Osłabienie lub omdlenie

- Ciemny mocz

W przypadku bólu w klatce piersiowej należy natychmiast zadzwonić pod numer 911.

W razie pytań lub wątpliwości należy kontaktować się z lekarzem. Kontakt z członkiem zespołu ds. opieki jest możliwy od poniedziałku do piątku w godzinach od 9:00 do 17:00 Poza tymi godzinami można zostawić wiadomość lub porozmawiać z innym lekarzem MSK. Zawsze dostępny jest dyżurny lekarz lub pielęgniarka.

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę www.mskcc.org/pe, by przeszukać naszą wirtualną bibliotekę.

Wszelkie prawa posiadane i zastrzeżone przez Memorial Sloan Kettering Cancer Center